

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΥΓΑΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΦΡΕΡΟΝ

Ένας έπικινδυνος άντιπαλος του Βολταίρου.— Η ζωή του «θρησκευτικοῦ συγγραφέως» Φρερόν.— Τὸ ἀνεκδιήγητο πάθημα ἐνὸς νεαροῦ ποιητοῦ.— Ἀνταλλαγὴ ὑβρεων μεταξὺ δύο διανοουμένων.— Ενα καυστικώτατο ἔπιγραμμα του Βολταίρου. Ο ξαφνικὸς θάνατος του Φρερόν κτλ.

Oι φιλολογικοὶ καυγάδες του Βολταίρου παρέμειναν ἐπικοὶ στὴν ιστορία τῶν γαλλικῶν γραμμάτων. Ο μέγις αὐτὸς συγγραφεὺς, ἔνα ἀπὸ τὰ φωτεινότερα μυαλὰ τοῦ κόσμου, εἶχε τὴν ἀθεράπευτη μανία, ὅταν δὲν χώνευε κάποιον νὰ τοῦ τὸ λέην κατὰ πρόσωπον, ἀδιαφορῶντας ἀν τὸν δυσαρεστήσῃ. Κι' ὅταν ὁ θιγόμενος ἦταν σὲ θέσι ν' ἀπαντήσῃ στὸν πνευματώδη συγγρυψέα του «Ἀγαθούλη» καὶ τοῦ Φιλοσοφικοῦ Λεξικοῦ, ἐπακολουθοῦσε μιὰ δύμηρική διένεξις, ή ὅποια ἔκανε τοὺς διανοουμένους κύκλους τῆς Γαλλίας νὰ διασκεδάζουν ὑπερβολικά.

Σήμερα, θὰ σᾶς μιλήσουμε γιὰ τὸν περίφημο φιλολογικὸ καυγᾶ του Βολταίρου μὲ τὸν Φρερόν.

Ο Βολταίρος ἦταν πειὰ ἡλικίας 65 περίπου ἐτῶν, εἶχε γράψει τὰ περισσότερα ἀπὸ τὸ ἀριστουργήματά του καὶ ἡ φήμη του εἶχε ἀπλωθῆ σ' ὅλον τὸν κόσμο, ὅταν ὁ Φρερόν, ἔνας συγγραφεὺς καὶ κριτικὸς πολὺ γνωστὸς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἄρχισε νὰ τοῦ ἐπιτίθεται δριμύτατα. Δὲν ἀφῆνε νὰ πατῇ χαμένη καμμιὰ εὐκαιρία προκειμένου νὰ εἰρωνευθῇ τὴν πρόσα, τὴν ποίησι, τὸ θέατρο καὶ τὴν σάτυρα του Βολταίρου'. Ο Βολταίρος, ὅμως, ὁ ὅποιος ὅσο περνούσανε τὰ χρόνια τόσο πιὸ νευρικὸς καὶ δεξύθυμος γινότανε — καὶ πρέπει νὰ λάθουμε ὅπ' ὅψιν μας. ὅτι εἶχε τότε περὶ τίς... σαράντα

δυὸς ἀσθένειες! — δὲν εἶχε καμμιὰ διάθεσιν ν' ἀφήσῃ τὸν Φρερόν νὰ διασύρῃ τὴν φιλολογικὴν του ὑπόληψι. Ἐξ ἄλλου, ὁ Φρερόν του ἦταν μισητὸς καὶ γιὰ ἔνα ἄλλο λόγο: ὁ ἴδιος ὁ κριτικὸς διεκήρυξε ὅτι ἦταν ἱησουΐτης, θρησκευτικὸς συγγραφεὺς καὶ ἔχθρὸς τῶν φιλοσόφων.

Τὴν πρώτη βολὴ κατὰ του Βολταίρου ὁ Φρερόν τὴν ἔρριξε στὰ 1760, στὸ «Φιλολογικὸν» «Ἐτος», κρίνοντας αὐστηρὰ μιὰ κακὴ ἄλλωστε κωμῳδία του, ποὺ ἔφερε τὸν τίτλο «Ἡ γυναῖκα ποὺ ἔχει δίκηο». Ο Βολταίρος ἀγυνάκτησε μὲ τὰ σχόλια του Φρερόν. Καὶ ἔθρισε τὸν κριτικὸ του. Ο Φρερόν ἀνταπάντησε μὲ λοιδωρίες—κ' ἔτοι ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος μεταξὺ τῶν δύο διανοουμένων. Καὶ ἡ μάχη αὐτὴ παρουσίασε πολλὲς ἐκπλήξεις καὶ ἀπρόσπτα γιατὶ οἱ δυὸς ἀντίπαλοι ἤσαν ἵσοι σὲ πνεῦμα καὶ δηκτικότητα. Γιὰ νὰ καταλάβετε, ὅμως, καλύτερα μὲ τὶ τύπο ἔμπλεξε ὁ Βολταίρος, θὰ σᾶς ἀφηγηθοῦμε τὸ ἔξῆς ἀπίστευτο ἀνέκδοτο ἀπὸ τὴν ζωὴ του Φρερόν.

* * *

Ο Φρερόν, ἀν καὶ ἱησουΐτης καὶ «θρησκευτικὸς συγγραφεὺς», ἦταν ἔνας ἀπὸ τοὺς περιφημότερους γλεντζέδες τῆς ἐποχῆς του. Εἶχε νοικιάσει ἔνα διαμέρισμα μὲ πολλὰ δωμάτια σ' ἔνα κεντρικὸ δρόμο τῶν Παρισίων, διέθεσε τριάντα χιλιάδες φράγκα γιὰ νὰ τὰ ἐπιπλώσῃ, καὶ μέσα στὸν πολυτελῆ αὐτὸν διάκοσμο περνοῦσε ζωὴ συνεχῶν διασκεδάσεων. Τὰ γεύματα ποὺ ἔδινε στὸ σπίτι του ἤσαν περίφημα, ἐπειδὴ συγκέντρωνε σ' αὐτὰ μονάχα πνευματώδεις φίλους καὶ ώραίες γυναικεῖς, ἐμπρὸς στὶς ὁποῖες μποροῦσε κανεὶς γὰρ μιλήση ἐλεύθερα.

Ωστόσο, δὲν πρέπει νὰ φαντασθῆτε ὅτι ἡ διασκεδάσεις του Φρερόν καὶ τῶν φίλων του διεκρίνυντο πάντοτε γιὰ τὸ λεπτὸ γοῦστο τους. Οἱ ἀνθρώποι αὐτοί, προκειμένου νὰ διασκεδάσουν, δὲν ἔδισταζαν νὰ καταφύγουν καὶ σὲ χυδαῖα ἀστεῖα. Ιδοὺ δὲ ἡ ἀπόδειξις:

Μιὰ μέρα, δ Παλισσό, ἔνας ἀπὸ τοὺς στενώτερους φίλους του Φρερόν, ἐπεσκέφθη τὸν Πουασινέ, ἔνα νεαρὸ συγγραφέα, γιὰ νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ ὅτι ὁ μέγας κριτικός, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὰ πρῶτα του δοκίμια, ἤθελε νὰ τὸν γνωρίσῃ προσωπικῶς καὶ τὸν καλοῦσε σὲ γεῦμα. Ο ἀφελῆς Πουασινέ πετοῦσε στὰ σύνεφα ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Τὴν ώρισμένη, ὅμως, ἡμέρα εἶδε τὸν Παλισ-

οδὸν νὰ ἔμφανίζεται καὶ πάλιν,—περίλυπος καὶ μελαγχολικὸς τὴν φορὰ αὐτῆ.

— Ἐχω νὰ σᾶς ἀναγγείλω μιὰ τρομερὴ εἰδησι! τραύλισε ὁ Παλισσό, συγκραυτῶντας μὲ κόπο τὰ δάκρυά του. Ο κ. Φρερόν πεθαίνει! .. ψυχορραγεῖ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν! Δὲν ύπάρχει πλέον καμμία ἐλπίδα σωτηρίας!

— Θεέ μου! ἀνεφώνησε δ Πουασινέ. Δὲν θὰ προφτάσω, λοιπὸν, νὰ τὸν δῶ;

— Ἀπεναντίας... Θέλει νὰ σᾶς ἀσπασθῇ πρὶν ἐγκαταλείψῃ τὸν κόσμο αὐτὸν καὶ νὰ σᾶς ἀνακηρύξῃ ἐπισήμως διάδοχό του, παρουσία ὅλων τῶν φίλων του. Εσεῖς μονάχα, λέει, εἰσθε ἄξιος νὰ κρατᾶτε, μετὰ τὸν θάνατό του, τὰ σκῆπτρα τῆς κριτικῆς. Ελάτε, ὅμως, νὰ τὸν δῆτε ἀμέσως—γιατὶ υπάρχει κίνδυνος, ὅταν θά φτάσουμε, νὰ εἰνε πολὺ ἀργά!

Ο Πουασινέ, συγκινημένος μέχρι δακρύων, ἀφησε τὸν Παλισσό νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὸ δωμάτιο του Φρερόν. Ή κρεβατοκάμαρα τοῦ κριτικοῦ ἦταν γεμάτη φίλους, οἱ ὅποιοι ἐσηκώθησαν ὅρθιοι μὲ σεβασμό, μόλις ἐπληροφορήθησαν τὴν ἀφίξη του «διαδόχου» του ἐτοιμοθανάτου. Τὸ κρεβάτι βρισκότανε σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιὰ τοῦ δωματίου.

Ενας γιατρὸς στεκόταν στὸ προσκέφαλο τοῦ Φρερόν σχημάτιζε ἔνα πελώριο ὅγκο καθώς ἦταν σκεπασμένο μὲ ἐπιδεσμούς. Ο Πουασινέ διέκρινε μες στὸ σκοτάδι, μονάχα τὰ προισμένα μάγουλα τοῦ μεγάλου κριτικοῦ.

— Πάσχει ἀπὸ αἵμορραγικὸ ἐρυσίπελας! εἴπε ὁ γιατρὸς μὲ μυστηριώδες υφος.

Μὰ δ ταραγμένος Πουασινέ δὲν πρόσεξε τὴν παράξενη δονομασία τῆς παθήσεως αὐτῆς.

Καὶ πλησιάσε, τρέμοντας, κοντά στὸ πρόσωπο του Φρερόν. Ενας υπόκωφος.. ψίθυρος ἀκούστηκε τότε.

— Μιλᾶ! εἴπε ὁ γιατρός. Μονάχα ὅμως ἔγω καταλαβαίνω τί λέει. Θέλει νὰ τὸν ἀσπασθῆτε...

Ο Πουασινέ ἔσκυψε—κ' ἔθρεξε μὲ τὰ εὐλαβῆ δάκρυά του τὰ μάγουλα τοῦ Φρερόν.

Τὴν στιγμὴ ἔκεινη, οἱ παριστάμενοι ἄνοιξαν τὰ παράθυρα, τὸ δωμάτιο φωτίστηκε καὶ ὁ ταλαίπωρος δ Πουασινέ ἀντελήφθη, ἐν μέσω τῆς γενικῆς θυμηδίας, ὅτι φιλούσε τόσην ὥρα τὰ... νῶτα τοῦ μεγάλου κριτικοῦ!

* * *

Απὸ τὸ αύθεντικὸ αὐτὸ διάγεντο μπορεῖτε νὰ καταλάβετε τὸν τόνο καὶ τῶν ἀλλων διασκεδάσεων

Ο Φρερόν

τῆς «φιλολογικῆς» παρέας του Φρερόν, καθὼς καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν ὅποιον τὰ ἔθαλε ὁ Βολταίρος. Ο συγγραφεὺς του «Μικρούμέγα» ἐφρύαττε ὅταν ὁ Φρερόν τὸν ἀποκαλοῦσε «μεγάλο ποιητὴ ἐπικό, τραγικό, κωμικό, τραγικοκωμικό, ἡρωϊκοκωμικό, λυρικό, ἐπιγραμματικό, σατυρικό, κυνικό, ἐπεισοδιακό, φιλολογικό, βαχυστόχαστο γεωμέτρη, ἀγνὸ μυθιστοριογράφο, ἀνώτερο ὅλων τῶν παρελθόντων, παρόντων καὶ μελλόντων συγγραφέων». Καί, γιὰ νὰ ἔκδικηθῇ τὸν ύβριστή του, ἔγραψε μιὰ κωμῳδία, μὲ τὸν τίτλο «Σκωτσέζα» στὴν ὅποια ἐνεφάνισε τὸν ἀντίπαλο του κάτω ἀπὸ τὸ διαφανὲς δόνομα Φρελόν, ὃς ἀνήθικο, ραδιοῦργο, ἀπιτεῶνα. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια, τὸ ἔργο αὐτὸν ἦταν ἀπάνθισμα ύβρεων καὶ προσθλητικῶν φράσεων κατὰ τὸν Φρερόν. Αράχη, ἔχιδνα, βάτραχος, παληάνθρωπος, βρωμιάρης, κάπρος—ἰδοὺ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐλαφρότερα ἐπίθετα μὲ τὰ ὅποια ἐκόσμησε ὁ Βολταίρος τὸν ἀντίπαλό του.

Η πρώτη παράστασις τῆς ιστορικῆς αὐτῆς κωμῳδίας ἐδόθη στὶς 26 Ιουλίου 1760 καὶ ύπηρξε τὸ φιλολογικὸ γεγονός τῆς χρονιᾶς. Τὴν παρακολούθησαν οἱ φίλοι καὶ τῶν δύο ἀντίπαλων, ὅλ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 48).

Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΥΓΑΣ ΙΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΦΡΕΡΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 40)

λοι ἀποδοκιμάζοντας καὶ ἄλλοι χειροκροτῶντας.

'Ωστόσο, ὁ Φρερόν, γιὰ νὰ μὴ δείξῃ στὸν ἀντίπαλό του ὅτι τὸν πείραξε ἡ σάτυρα αὐτή, εἶχε τὸ κουράγιο νὰ παρακολουθήσῃ ὥς τὸ τέλος τὴν παράστασι καὶ νὰ γράψῃ καὶ κριτικὴ γιὰ τὴν κωμῳδία τοῦ Βολταίρου, προσποιούμενος ὅτι δὲν κατάλαβε ποιὸν ἥθελε νὰ καυτηριάσῃ ὁ συγγραφεὺς στὸ πρόσωπο τοῦ Φρερόν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφισσολία ὅτι στὴν περίπτωσι αὐτὴν ὁ Φρερὸν ἔδειξε περισσότερο πνεῦμα ἀπὸ τὸν θανάσιμο ἔχθρό του.

Καὶ ἡ πάλη μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν διανοούμενων συνεχίσθη ἐπὶ πολλὰ χρόνια. Καὶ, ὅπως συμβαίνει σ' ὅλες τὶς μάχες, ὅταν παρατείνωνται πολύ, ὁ Βολταίρος ἔγγαινε ἄλλοτε νικητὴς καὶ ἄλλοτε ἥττημένος. 'Αλλ' ἐνῶ αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ μὴ ἔσερχεται τῶν ὄριων τῆς κοσμιότητος, ὁ ἀντίπαλός του, ἀνθρώπος ταπεινός, παρὰ τὴν ἀναμφισθήτη λογοτεχνικὴ ἀξία του δὲν ἔδισταζε νὰ καταφεύγῃ σὲ μέσα ταπεινά, γιὰ νὰ πειράξῃ τὸν ἔχθρό του, νὰ τὸν κατακρίνῃ γιὰ παληὰ του νεανικὰ ἀμαρτήματα καὶ γι' ἀπόρρητες πράξεις τῆς ἴδιωτικῆς του ζωῆς.

Δυὸς φορὲς ὁ Βολταίρος θέλησε νὰ μηνύσῃ τὸν ὑθριστή του. 'Αλλὰ οἱ φίλοι του τὸν ἔπεισαν στὸ τέλος νὰ μὴ τὸ κάμη αὐτό, γιατὶ θὰ ἔδινε συνέχεια σὲ μιὰ θλιβερὴ ύπόθεσι, ποὺ ἔπρεπε νὰ λησμονηθῇ πειά.

Τέλος, ἐκεῖνο ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιτύχῃ ὁ Βολταίρος γράφοντας χρόνια ὀλόκληρα, κωμῳδίες, διατριβές καὶ ἐπιστολές, τὸ κυτώρθωσε μονάχα μ' ἔνα τετράστιχο. "Ἐνα μικρὸ ἐπίγραμμα ὑπῆρξε ἡ χαριστικὴ θολὴ κατὰ τοῦ Φρερόν. Σᾶς τὸ παραθέτουμε σὲ πρυχειρή μετάφρασι:

'Εμάθατε τὸ νέο τὸ τροφερόν;
'Απὸ μὰ δχῆλη δαγκώθηκε ὁ Φρερόν!...
Καὶ τί νομίζετε πῶς ἔγινε μ' αὐτό?
'Εψόφησε τὸ φεῖδι στὸ λεφτό!...

Τὸ ἀριστουργηματικὸ αὐτὸ ἐπίγραμμα πείραξε κατάκαρδα τὸν Φρερόν. Κάθε στίχος του καρφώθηκε σὰν μαχαῖρι στὴν καρδιὰ του. Καὶ ὅταν ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, στὶς 10 Μαρτίου 1776, ὁ κριτικὸς αὐτὸς πέθανε ἀπὸ βαρυστομαχία, ὅλοι ἀπέδωσαν τὴν ἀφορμή τοῦ θανάτου του στὴν στενοχώρια ποὺ δοκίμασε ἀπὸ τὸ ἀρχιλόχειο ἐπίγραμμα τοῦ Βολταίρου!

ΤΑΟΡΜΙΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 12)

ρά. Γέρασε πρὶν τῆς ὥρας του καὶ ὅλοι οἱ γνωστοὶ του τὸν βρίσκαν λιγάκι παράξενο... Κράτησε ἀκόμα καὶ τὸν ὅρκο ποὺ ἔκανε κάποτε, νὰ μὴ παντρευτῇ. Κι' ὅταν ξαναγύρισε στὴν πατρίδα του, κανεὶς ἀπὸ τοὺς παληοὺς του φίλους δὲν μπόρεσε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ...

* * *

'Ο κόμης διέκοψε στὸ σημεῖο αὐτὸ τὴν ἀφήγησί του.
— Τελείωσε ἡ ἱστορία; τὸν ρώτησε κάποιος ἀπὸ ἐμᾶς.

— "Οχι! ἀποκρίθηκε ὁ κόμης.

Καὶ συνέχισε μὲ ἄλλαγμένη φωνή:

— Πᾶνε τέσσερα χρόνια τώρα ποὺ πέθανε ἡ Ταορμίνα. Στὸ διάστημα αὐτό, ἡ φίλη τῆς δὲν ἀνεκοίνωσε σὲ κανένα τὸ μυστικὸ τῆς νεκρῆς... Μιὰ μέρα, ὅμως, ἔμαθε τὴν διεύθυνσι τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ καὶ δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῇ στὸν πειρασμὸ νὰ τοῦ γράψῃ καὶ νὰ τοῦ φανερώσῃ τὴν ἀλήθεια... Τὸ μοιραίο αὐτὸ γράμμα τὸ ἔλαθε αἵμερα ἀκριβῶς ὁ μικρότερος ἀδελφός... Καὶ ξέρατε τί ἔκανε; "Άδειασε τὸ ποτῆρι ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι του, ἔθγαλε τὸ περίστροφό του καὶ τράβηξε μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιὰ του, πηγαίνοντας νὰ συναντήσῃ τὴν Ταορμίνα, ποὺ τὸν εἶχε ἀγαπήσει, ποὺ τῆς εἶχε μείνει πιστός...

...Καὶ ὁ κόμης, ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἀδειασε τὸ ποτῆρι ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι του, ἔθγαλε ἔνα περίστροφό ἀπὸ τὴν τοέπη του καὶ πρὶν προφθάσῃ κανεὶς μιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, φύτεψε μιὰ σφαῖρα στὴν καρδιὰ του...

H. G. MAGOG

Η ΠΑΤΡΙΣ ΤΩΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΙΕΡΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 11)

Οἱ παλῆοι ταξιδιώτες κάπου ἔκει στὰ ἀθησουνιακὰ βουνὰ φαντάζονταν ὅτι ζοῦσε τὸ παράξενο αὐτὸ ζῷο ἢ πουλὶ που εἶχε στὸ κεφάλι του μιὰν αἰγάκρετα ἀπὸ μαργαριτάρια καὶ ποὺ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πεθάνῃ ἔφτιανε μόνο του μιὰ μεγάλη πυρά ἀπὸ ἀρωματικὰ ζύλα. Στὴν πυρὰ αὐτὴν ξαπλωνόταν, ξέροντας ἀπὸ πρὶν ὅτι ὁ θάνατος γεννᾶ ζωὴ. Τὰ φτερά του καιγόντουσαν, τὸ σῶμα του ἀπανθρακωνόταν, κι' ἀπὸ τὴν τέφρα σχηματιζόταν ἔνα σκουληκάκι ποὺ ξαναγεννοῦσε τὸν Φοίνικα. "Ἔτοι ἔκλεινε ὁ κύκλος, καὶ ἡ ζωὴ ἀκολουθοῦσε τὸν θάνατο, σ' ἔναν ἀδιάκοπο ρυθμὸ ἀναδημιουργίας. Τὸ σύμβολο αὐτὸ τοῦ Φοίνικος μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ ἄλλο ἀρχαῖο σύμβολο τοῦ φειδιοῦ, ποὺ εἶχε δυὸ κεφάλια στὶς ἄκρες του κορμοῦ του καὶ ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ σύμβολο τῆς ἐνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τὸ σύμβολο δηλαδὴ ὀλόκληρης τῆς δημιουργίας. Καὶ τὸ φεῖδι αὐτὸ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀθησανία.

"Απ' αὐτὸ τὸ φανταστικὸ τέρας δημιουργήθηκε καὶ ἡ ἰδέα ποὺ ἔπαιξε τόσο μεγάλο ρόλο στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ φιλοσοφία τοῦ φειδιοῦ ποὺ δαγκώνει τὴν οὐρά του, συμβόλου τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου καὶ εἰδικῶς τῆς ιατρικῆς μὲ τὸ βαθυστόχαστο ρήτο: «Ἐν τὸ πᾶν».

"Υπὸ τὴν ὁδηγία τοῦ Φοίνικος, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀπαίσια καὶ ἐφιαλτικὰ τέρατα ἐπέταξαν ἀπὸ τὴν ἔξαλλην φαντασία τῶν πρώτων ταξιδιωτῶν ποὺ ἔφθασαν στὰ κράσπεδα τοῦ αἰθιοπικοῦ δροπεδίου καὶ ἥρθαν καὶ στίχειωσαν τὶς νύχτες τοῦ δυτικοῦ κόσμου, πήραν θέσιν στὸ ζώδιο του, ξαπλώθηκαν στὰ φευδαρχικὰ οἰκόσημα καὶ ἐστόλισαν τοὺς μεσαιωνικοὺς καθεδρικοὺς ναούς. Τὰ γλυπτά τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, ποὺ προκαλοῦν τὴν κατάπληξιν τῶν θεατῶν γιὰ τὴν ἐφιαλτικὴν φαντασία τῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς ἐποχῆς δὲν ἀποτελοῦν τίποτε ἄλλο παρὰ ἀναπαραστάσεις τῶν τεράτων ποὺ κάποιος ἀγνωστος "Ελλην" Οδυσσεὺς ἔνόμισε ὅτι ἀντίκρυσε στὶς χῶρες, ὅπου πήγαινε νὰ θρῆ χρυσάφι, ἐλεφαντόδοντα καὶ ἐξωτικὰ μπαχαρικά...

"ΕΜΠΡΟΣ!.. ΕΣΥ ΕΙΣΑΙ, ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ;..."

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 18)

ἔθλεπε ὅτι ἡ Ρέζυ του ἥταν ἡ πιὸ ὄμορφη γυναῖκα τοῦ κόσμου;

— .Κρίμα ποὺ εἶμαστε παντρεμένοι!... τῆς εἶπε μιὰ στιγμὴ χαμογελῶντας.

— 'Αλήθεια! "Έκανε ἡ Ρέζυ ποὺ κατάλαβε ἀμέσως τὴ σκέψη του. "Αν δὲν εἶμαστε παντρεμένοι, θὰ μπυρούσαμε θαυμάσια ν' ἀπατήσουμε τοὺς ἔσωτούς μας !

— "Αχ! Ναί... ψιθύρισε ὁ Ρολάν κυττάζοντας τὴ γυναῖκα του μὲ τρυφερότητα.

— Μὰ τὶ μᾶς ἐμποδίζει! "Έκανε ἡ Ρέζυ. "Ἄσ εχάσουμε πῶς εἶμαστε παντρεμένοι! "Ακουσε, Ρολάν, πήγαινε μιὰ στιγμὴ νὰ τηλεφωνήσης στὸ σπίτι πῶς θὰ δειπνήσουμε ἔξω...

"Ο Ρολάν σηκώθηκε δλόχαρος ἀπὸ τὸ τραπέζι. Μὰ τὶ φασία ποὺ εἶνε αὐτὰ τὰ νούμερα τοῦ τηλεφώνου! 'Ο Ρολάν ξεκρέμασε τὸ ἀκουστικὸ καὶ ξεφύλλισε τὸν κατάλογο τῶν συνδρομητῶν τοῦ τηλεφώνου ποὺ βρισκόταν ἔκει μπροστά του, μέσα στὸν θάλαμο. Νὰ τώρα τὸ νούμερο τοῦ σπιτιοῦ του: 81.958... Μπᾶ! Τί περίεργο!... 81.958;... "Εμοιαζε πιραπολὺ αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς μὲ κάποιον ἄλλο... Τί νούμερο ἀρά γε ἔχει ἡ Ζωρζέτ; 'Ο Ρολάν ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ καρνέ του κι' ἀπόμεινε κατάπληκτος. Στὴν πρώτη σελίδα του ἥταν τὸ νούμερο 81.958!...

"Ο Ρολάν κατάλαβε ἀμέσως δλες τὶς γκάφες του... Τὴν εἶχε πάθει! 'Η Ρέζυ ἥταν πιὸ ἔξυπνη ἀπὸ αὐτόν!...

Γυρίζοντας κοντὰ στὴ γυναῖκα του, πιὸ τρυφερὸς ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, συνάντησε τὸ γκαρσάνι του.

— "Ακουσε, Ζουλιέν, τοῦ εἶπε, τὶ θὰ ἔκανες ἀν τηλεφωνούσες στὶς γυναῖκα σου, νομίζοντας ὅτι τηλεφωνεῖς σὲ μιὰ Ζωρζέτ;...

— 'Απλούστατα, κύριε Ρολάν, τοῦ ἀπάντησε τὸ γκαρσάνι, θὰ τῆς προσέφερα γιὰ νὰ μὲ συγχωρήσῃ ἔνα ταξίδι ἀναψυχῆς...

— Θαυμάσια! Αὐτὸς ἀκριβῶς συλλογιζόμουν κ' ἔγω!... ἔκανε δ Ρολάν.

Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἔφυγε μὲ τὴν ἀγαπημένη του Ρέζυ γιὰ τὴ Βενετία, ἀφοῦ προηγουμένως κράτησε τηλεγραφικῶν ἔνα ψηφρό διαμέρισμα στὸ «Ξενοδοχεῖο τοῦ "Ερωτος»...

ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ